

2023-08-18 Nr. NV-2085

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.:TAP-23-1110 TAP-23-1111 TAIS- 23-10177(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. LIEPOS 11 D. NUTARIMO NR. 679 „DĖL MOKYMO LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO, PASKIRSTYMO IR PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO		
		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. RUGPJŪČIO 17 D. NUTARIMO NR. 832 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. LIEPOS 11 D. NUTARIMO NR. 679 „DĖL MOKYMO LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO, PASKIRSTYMO IR PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektai)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2023-08-30	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Projektais siūloma pakeisti teisės aktus, reglamentuojančius ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo finansavimą, kad būtų sudarytos sąlygos įgyvendinti Švietimo įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų pakeitimus:

1. 2023 09 01 įsigalioja Švietimo įstatymo pataisos, nustatančios, kad mokiniams, nepasiekusiems patenkinamo pasiekimų lygmens, skiriama mokymosi pagalba, todėl būtina nustatyti, kaip apskaičiuojamos lėšos šiai pagalbai.

2. 2023 09 01 mokyklose pradedama įgyvendinti Gyvenimo įgūdžių ugdymo programa, kuri 2023–2024 m. bus vykdoma 5 ir 7 klasių mokiniams, skiriant tam papildomų valandų, todėl reikia tikslinti kontaktinių valandų skaičių per mokslo metus.

3. 2023 09 01 įsigalioja Valstybės ir savivaldybių darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pataisos, pagal kurias keičiama mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, darbo krūvio sandara: sumažinus pareigybei tenkantį tiesioginio darbo su mokiniais valandų skaičių, atitinkamai turi būti didinamas bendras pareigybių skaičius, todėl būtina pakeisti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lėšų apskaičiavimo rodiklius.

4. Nuo 2023 09 01 mokytojams, dirbantiems pagal pradėtas įgyvendinti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, dėl padidėjusio darbo krūvio planuojama 20 proc. ilginti laiką, skirtą veiklai planuoti, pasiruošti pamokoms ir mokinių mokymosi pasiekimams vertinti, taip pat mokytojai turės atlikti socialinės-pilietinės veiklos koordinavimo funkciją, todėl būtina tikslinti vidutinį sąlyginį mokytojo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą.

5. Šiuo metu mažų nevalstybinių mokyklų klasėms, kai faktinis mokinių skaičius sraute yra 1-4 mokiniai, yra skiriama 0,33 proc. klasės finansavimo. Vyriausybės nutarimu 2022 m. buvo nuspręsta, kad nuo 2023 09 01 finansavimas tokioms nevalstybinėms mokykloms nebus skiriamas, tačiau po vykusių diskusijų su suinteresuotomis šalimis (Nacionaline šeimų ir tėvų asociacija, nevalstybinėmis mokyklomis, politikais), buvo nuspręsta, kad, siekiant užtikrinti mažų bendruomeninių mokyklų veiklos tęstinumą, tokios mokyklos ir toliau būtų finansuojamos.

6-8. Kitos pataisos, kuriomis siekiama spęsti praktikoje išryškėjusi problemas.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

1. Nustatyti, kad skiriamos lėšos mokymosi pagalbai, t. y. mokinių, nepasiekusių patenkinamo pasiekimų

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

lygmens, konsultacijų išlaidoms padengti: mokytojų darbo užmokesčiui, apmokėti už paslaugas, kurias savivaldybės paskirstytų savo nustatyta tvarka. Pritarus šiam pakeitimui, būtų sudaryta galimybė iki 36 tūkst. mokinių suteikti ne mažiau kaip po 20 konsultacijų per mokslo metus; konsultacijos būtų teikiamos ne didesnėse, kaip 5 mokinių grupėse.

Lėšų poreikis: mokymosi pagalbai 2023–2025 m. numatyta 904 tūkst. Eur per metus, tačiau lėšų poreikis metams sudaro 3 586 tūkst. Eur (20 konsultacijų, o ne 5 konsultacijoms), todėl 2024 m. ir vėliau reikėtų numatyti 2 682 tūkst. Eur per metus ($3\,586 - 904 = 2\,682$).

2. Padidinti gyvenimo įgūdžių ugdymo pamokoms skirtas lėšas, padidinant 5 ir 7 klasių mokiniams kontaktinių valandų skaičių per mokslo metus.

Lėšų poreikis: 2023 m. numatyta 2 034 tūkst. Eur; 2024 m. ir vėliau – 6 102 tūkst. Eur per metus.

3. Pasikeitus mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, darbo krūvio sandarai nuo 2023 09 01, (padidėjus šiems mokytojams nekontaktinių valandų ir sumažėjus kontaktinių valandų skaičiui per savaitę), padidinti bendrą pareigybių skaičių, kad nesumažėtų ugdymo apimtis.

Lėšų poreikis: 2023 m. yra numatyta 1 664 tūkst. Eur; 2024 m. ir vėliau reikėtų papildomai 9 232 tūkst. Eur per metus (čia neįtrauktas lėšų poreikis vienai papildomai nekontaktinei valandai įvesti nuo 2024 09 01).

4. Pasikeitus bendrojo ugdymo mokytojų darbo krūvio sandarai, skirti papildomą finansavimą pasirengimui pamokoms ir socialinės-pilietinės veiklos koordinavimui, lėšų apskaičiavimą sąlygojanti koeficientą padidinant 3 proc., nes preliminarieji tokia apimtimi išaugs darbo valandų skaičius mokytojams (šis pakeitimas buvo aptartas su švietimo profesinėmis sąjungomis ir kitomis suinteresuotomis šalimis ir yra būtinas, siekiant, kad atnaujinto ugdymo įgyvendinimas nuo 2023 09 01 vyktų sklandžiai).

Lėšų poreikis: 2023 m. numatyta 7,5 mln. Eur. Lėšas planuojama naudoti iš bendrųjų ŠMSM asignavimų, atsisakant dar nepradėtų veiklų, mažinant veiklų apimtį, skiriant šiam tikslui sutaupytas lėšas. Tai prioritetinga sritis – prisidedama prie Vyriausybės tikslų didinti mokytojų darbo užmokestį, kad jų vidutinis darbo užmokestis sudarytų 130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio ir nuo 2024 m. būtų finansuojamas iš mokytojų darbo užmokesčiui didinti skirtų lėšų (nuo 2024 m. sausio 1 d. jos turėtų būti didinamos ne mažiau kaip 3 proc.).

5. Užtikrinant mažų bendruomeninių mokyklų veiklos tęstinumą ir palikti finansavimo išimtį nevalstybinėms mokykloms, t. y. šių mokyklų 1-10 (I–II gimnazijos) klasėse, kuriose mokosi 1-4 mokiniai, ir toliau būtų skiriamas trečdalis 8-11 mokinių klasei skiriamo finansavimo.

Lėšų poreikis: nenurodomas.

6. Aiškiau reglamentuoti mokykloms apskaičiuotų lėšų naudojimą, nustatant, kad mokyklai skiriamos lėšos pirmiausiai turi būti naudojamos toms ugdymo reikmėms, kurioms jos buvo skirtos, o tik patenkinus šiuos finansavimo poreikius ir tik dėl objektyvių priežasčių (dėl darbuotojų ligos, nesant galimybių užpildyti laisvas pareigybės, esant mažesnėms, nei planuota, prekių ir paslaugų įsigijimo ar darbo apmokėjimo išlaidoms) nepanaudotas lėšas skirti kitoms ugdymo reikmėms.

7. Nustatyti, kad išlyginamųjų klasių ugdymo reikmių koeficientai taikomi ne tik vaikų, bet ir suaugusiųjų klasėms.

8. Nustatyti papildomą lėšų apskaičiavimo koeficientą mokiniams, kurie mokomi pagal socialinių įgūdžių programą, kurioje yra profesinio mokymo dalykų, bet šis koeficientas būtų mažesnis už koeficientą, taikomą mokiniui, kuris mokosi pagal socialinių įgūdžių programą, kurioje nėra profesinio mokymo dalykų.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Mokinių registre pagal mokyklų pateiktus duomenis fiksavus mokinių skaičių 2023 m. rugsėjo 1 dienai, pagal šį mokinių skaičių bus apskaičiuotos mokymo lėšos ir patikslintas šių lėšų paskirstymas savivaldybėms ir valstybinėms mokykloms (ŠMS ministro įsakymu). Mokymo lėšos bus pervedamos savivaldybėms, už jų panaudojimą atsiskaitoma ŠMS ministro nustatyta tvarka.

Būtina įvertinti tai, kad 2024 ir vėlesniems metams, įgyvendinant Švietimo įstatymo nuostatas, reikia numatyti lėšas konsultacijoms visiems mokslo metams, t. y. lėšas 20-čiai konsultacijų.

STEBĖSENA

Igyvendinimo stebėseną ir kontrolę atliks ŠMSM, vadovaudamasi ŠMS ministro patvirtintomis finansų kontrolės taisyklėmis bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės biudžeto lėšų naudojimą, ir analizuodama pateiktas ataskaitas; pagal pateiktas ataskaitas bus stebima panaudotų lėšų dalis nuo visų skirtų lėšų, prireikus, ŠMSM inicijuos mokymo finansavimo reglamentavimo pakeitimus.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Projektų rengėjai nurodo, kad buvo konsultuotasi su Nacionaline šeimų ir tėvų asociacija, nevalstybinėmis mokyklomis, švietimo profesinėmis sąjungomis.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektai derinti su Finansų ir Teisingumo ministerijomis, Lietuvos savivaldybių asociacija (LSA), Lietuvos švietimo ir

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

mokslo profesinė sąjunga (LŠMPS), Švietimo ir mokslo profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga (LŠDPS) ir Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinė sąjunga.

Į Finansų ministerijos, LSA ir LŠMPS pastabas neatsižvelgta, į LŠDPS siūlymą atsižvelgta iš dalies (pateikta derinimo pažyma).

LŠMPS kvestionuoja metodikose nustatytų finansavimo rodiklių atitiktį ugdymo planams (t. y. pamokų skaičiaus nustatymą ir jų apmokėjimą).

Finansų ministerija informuoja, kad 2024 m. lėšų papildomoms konsultacijoms (20 konsultacijų, o ne 5 konsultacijoms) (ŠMSM 1 siūlymas) nenumatyta ir lėšų papildomai nekontaktinei valandai (ŠMSM 3 siūlymas) nenumatyta.

Finansų ministerija siūlo, kad pakeitimus dėl mokymo lėšų, kurios nėra numatytos 2023 m. biudžete ar 2024-2026 m. preliminariniuose maksimalių asignavimų limituose, teikti svarstyti vėliau, kai, remiantis Finansų ministerijos 2024-2026 m. ekonominės raidos scenarijumi, bus atnaujintos valdžios sektoriaus finansų projekcijos ir įvertintos galimybės finansuoti reikmes, kurios neįtrauktos į praneštus maksimalius limitus.

Įvertinus tai, kad nėra galutinai suderintos mokymo finansavimo reikmės ir galimybės su FM, taip pat nėra pasiektas galutinis sutarimas su socialiniais partneriais, siūlome Projektų nuostatas, aptarus su FM ir socialiniais partneriais, svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Dalia Masaitienė

Socialinės politikos grupė, patarėja